

Günün sualı

Çoxdan ürəyimdə dolaşan bu mövzu barədə düşünəndə böyük şairimiz Rəsul Rzanın 1960-cı illərdə yazdığı “Adi sual “ şeiri yadıma düşür:

**Qorki küçəsində
Kitab satılır.
Yaxşı!
Rustavelidə
bol-bol qumas, ipək.
Çox yaxşı!
Nizami küçəsindən
bir şey almaq istəsək
hara gedək,
yoldaş şəhərbəşi?**

Bu küçələr imperiyanın paytaxtında idi...

Bir də Rixard Zorgeni xatırlayıram. Əziz Əliyev və Rixard Zorge? Mütənasib müqayisə deyil? Bu barədə bir az sonra. Öncə Zorge barədə: Bakıda doğulmuşdu. Kaşfiyyatçı idi. İkinci Dünya müharibəsində İosif Stalinə iki vacib məlumat ötürmüşdü.

Birincisi – Adolf Hitler iyun ayının 21-də gecə (1941-ci il) SSRİ-yə hücum edəcək. İyunun 20-də bir alman zabiti də SSRİ tərəfə keçib xəbər vermişdi ki, bu gecə hücum olacaq. Həmin axşam Siyasi Bürodə bu məlumat müzakirə ediləndə Stalin demişdi ki, bir vacib adam da bu məlumatı təsdiq edir, “vacib adam” deyəndə Rixard Zorgeni nəzərdə tuturmuş... Siyasi Büro qərar verir. Hərbi hissələr qərb sərhədlərində diqqətli olsunlar, bu provokasiya xarakterli ola bilər. Siyasi Büronun iclası bununla bitir, hərə gedir öz evinə. Ancaq Georgi Jukova – Baş Qərargaha gecə saat 12-dən sonra zəng zəng dəlincə daxil olur. Jukov gecə saat 3-də İosif Stalinə fəsiləsiz zəng çalır, dəstəyi qaldıran olmur, axır ki, növbətçi generalın yaxulu səsi eşidilir. Jukov xahiş edir ki, Stalin telefona çağırınsınlar. Üç-dörd dəqiqə sonra Stalinin səsi eşidilir. Jukov aldığı məlumatları barədə moruzə edir, lakin Stalin susur, telefon dəstəyində yalnız nəfəsi eşidilir. Jukov nəalac qalıb soruşur: “Yoldaş Stalin, Siz məni başa düşdünüz?” – Stalin handan-hana dillənir: “Poskryobşeva (Stalinin köməkçisi) de: Siyasi Büronun üzvlərini çağırırsın, sən də öz Xalq Komissarınla gəl Kremlə”.

Bir saat sonra Siyasi Büro Kremlə toplaşır. Stalin deyir ki, Almaniya səfirliyinə zəng vurmaq lazımdır. Bu vaxt Poskryobşev otağa daxil olub söyləyir: “Almaniya səfiri gəlib, yoldaş Stalinlə görüşmək istəyir”. Stalin Molotova tapşır ki, onu başqa otaqda qəbul etsin. Molotov çıxır, 5–6 dəqiqə sonra qayıdır və bildirir: “Almaniya bizə müharibə elan edib...”

Stalin halsızlaşır, sarsılır. Onunla sıx işləyənlər deyirlər: “Dörd il ağır, dəhşətli müharibə getdi, o hal Stalinlə birinci və sonuncu idi!” Deməli Zorgenin bu məlumatı kara gəlmədi, heç nə deyismədi və müharibə başladı! İlk günlər sovet qoşunlarının fəsilələrə müqavimət imkanları, demək olar, sifıra bərabər idi.

Ancaq Zorgenin 2-ci məlumatı kara gəlir: Moskvanı zəbt etmək istiqamətində kəskin vuruşlar başlayanda məlumat verir: “Əgər Moskva zəbt olunmasa, Yaponiya SSRİ-yə hücum etməyəcək, çünki başı Mancuriyada qarışıb. Stalinə də ələ bu dəyərli məlumat çox lazımdı idi: Vaxtdan istifadə edib Uzaq Şərqdəki hərbi qüvvələrin çoxunu Qərbə, Moskva altına çəkə bilər. (O da yaddan çıxmamalıdır ki, fəsilələr Moskvaya yaxınlaşanda Kremldə Stalinin xidmətindən başqa rəhbər işçilər artıq Kuybəzə köçürülmüşdü.Yəni Stalin ona da həvə idi).

1984-cü ildə yazdığım “Marşal Jukov” şeirimdən misralar düşür yada:

**...Stalin zəng çalar gecəyarısı:
– Açıq de, Georgi Konstantinoviç,
Söylə, Moskvanı saxlaya billic!
Qəlbimin başında – ürək ağrısı ...
Açıq de, sən əsl kommunist kimi!
– Bəli!- Cavab verər Baş Komandana,
Göydə şahənə bir ildırım dinər.
Hərbdə yalnız inam görək insana,
Onda da qələbə yaxın görünər!**

Əlbəttə, Zorgenin başqa məlumatları da olub, amma dediyim 2-ci məlumat xüsusilə əvəzsiz idi. Zəif cəhətlərsiz deyildi, xüsusilə qadınlara intim münasibətdə. Yaponiya xüsusi xidmət orqanları onu həbs edəndə bu cəhətdən mühafizətlə yararlanıldı!

...Zorge güllələnəndən sonra Sovet İttifaqı Qəhrəmanı oldu. İmperiyanın hər yerində tanındı. Bakımızın mərkəzində, gəzməli-görməli gözəl guşələrindən birində adına bağ salındı, möhtəşəm abidəsi ucaldıldı.

Bəri başdan deyim ki, Bakımızda Zorgenin adına bağ salınmasına, heykəlinin ucaldılmasına qəti etirazım yoxdur. O, Bakıda doğulmuşdu, böyümüşdü, milliyətcə yəhudi idi. Sözümün bu yerində iki məqamı mütləq qeyd etməliyəm: Xalqımız tarixən torpağımızda yaşayan milli və dini azlıqlara səmimi təvəqün münasibət bəsləmiş, onların mənəvi özgürlüklərinin, dillərinin, inanclarının, ümumiyyətlə, mənəvi sərvətlərinin qorunub saxlanılması, mədəniyyətlərinin inkişafı

Əziz Əliyevin heykəli hardadır?

üçün görəkli olan bütün tədbirləri ardıcıl olaraq həyata keçirmişdir. Yəhudilər isə... 2500 il bundan öncə indiki İraqın ərazisindən Azərbaycana (Güney Azərbaycandan Dərbəndədək) qaçqın kimi pənah gətirən bu xalqın övladları ölkəmizin tam hüquqlu vətəndaşları olduqlarını həmişə dəyərləndirmişlər. Ən yeni tariximizdə – 80-ci illərin sonlarından başlanan erməni vandalizminin həyasız təcavüzləri, bir az sonra İrəvanın “ssenarisi” və ödənişi hesabına peyda olan “milli hərəkətlər”, ölkəmizi 7 yerə bölmək çağırışları səslənəndə yalnız Azərbaycanda yaşayan yəhudilər deyil, dünyanın hər guşəsində ömür sürən bu xalqın nümayəndələri qətiyyətlə bildirirdilər: “Azərbaycan keçmiş SSRİ-də yeganə ölkədir ki, orda heç vaxt antisemitizm, milli və dini azlıqların sıxışdırılması halları baş verməmişdir. Bu təkzibolunmaz həqiqətdir!”

Mən belə çıxışları Qərbdə də, Şərqdə də yüksək kürsülərdən çox dinləmişəm və hədsiz qürur hissələri yaşamışam. Xalqımız ölkəmizin Rixard Zorge, Nobel Mükafatı laureatı Lev Landau (Bakıda onun adını daşıyan küçə var!), Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı (halal xoşu olsun – Bakıda ona da möhtəşəm abidə ucaldılıb) Albert Aqarunov kimi oğullarıyla həmişə fəxr edir.

Bəs, Əziz Məmmədkərim oğlu Əliyev? Mən hələ 90-cı illərdə bu dahi şəxsiyyətdən bir neçə essə yazmışam: “Qurucu Əziz”, “Əziz Əliyev Dağıstanda”, “Odlar Yurdunun və Dağlar diyarının iftixarı”...rus dilində də nəşr olunub. Amma indi götürəmk ki, hələ sözlüm bitməyib, bəlkə bu sətirlər də bu mövzuda son yazım olmayacaq: İnsan tarixi hadisələrdən, proseslərdən zaman etibarı ilə uzaqlaşdıqca keçmişlərə daha obyektiv nəzərlərlə baxa bilir. Havaxtsa olmuşları, bəz vermişləri daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər:

– 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerdə bəzi tarixi faktları xatırlamaq yerinə düşər: – 1942-ci ilin sentyabrında Azərbaycan KP MK-nın katibi Əziz Əliyev Kremlə çağırılır, İosif Stalinlə görüşür, rəhbərin imzaladığı qərarla sentyabrın 16-da ÜİK(b)P Dağıstan Vilayət Komitəsinin 1-ci katibi təyin olunur. Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitəsində rəhbər şəxslərlə, xüsusilə İosif Stalinlə görüşdə, daha düzgün qiymətləndirir. Bu yerd